

Universitätsbibliothek Wuppertal

Appendix Vergiliana

Vergilius Maro, Publius

Lipsiae, 1910

Culex

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-3114](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-3114)

Für Edelheit bei ganz. App. Verg:
Rostagni Riv. ti fil. 58 (1930); 59 (1931). cf. Selig-Hos. II 75

CVLEX

vgl. Suet. vit. Hor. p. 7, 24 V. über eine Pseudographon: epistula... obscura, quo vitio invidue tenobatur.

Autorfrage: Axelson Gu. 32, 423. Latte 9N 53, 92 A. gut.

Geg. Ebbht auch Funarioli, cf Poehl,
Anz. Altz. Wiss. 57, 4

CODICES

praef. p.

Ω = archetypus omnium codicum a Carolinis exceptus

Exc. = Excerpta assumpta in florilegium codicum p n e b η 4
insunt 58—85. 89—100. 146—159. 225 s.
294. 340—2. 413 s.

Γ = Corsinianus 64 (= 43 F 5) saec. XIV . . . 10

V = Vatic. lat. 2759 saec. XIII . . . 10

S = Stabulensis Paris. lat. 17177 saec. X, fragmentum
perierunt v. 1—166; versus 167—207 et
372—414 non toti servati

F = Fiechtianus, nunc Mellicensis cim. 2 saec. X 12
perierunt v. 76—152. 230—306

C = Cantabrigiensis Kk v. 34 saec. X . . . 12

L = 'ludi iuvenalis' codices (omissi sunt singulorum
proprii errores) . . . 13

W = Augustanus Trier 1086 (num. loc. 2180)
saec. IX—X

B = Beminus Vatic. lat. 3252 saec. IX—X

E = Paris. lat. 8093 fol. 60—68 saec. X

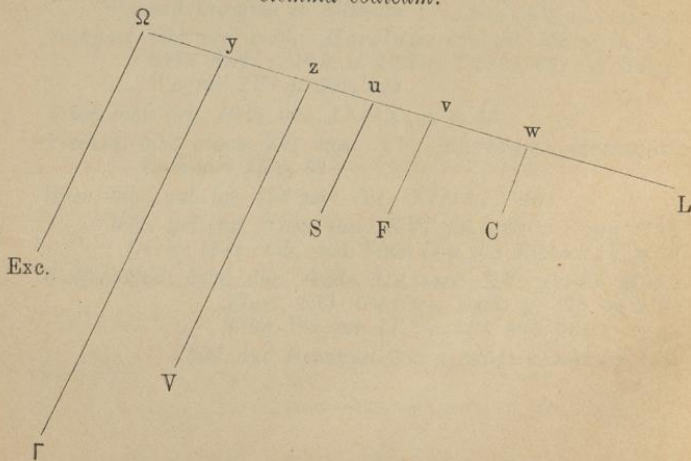
A = Paris. lat. 7927 saec. X—XI

T = Paris lat. 8069 saec. X

Name: Sibz II 1, 387

ς = codices qui Itolorum correctiones et interpolationes passi
sunt quales Helmstadiensis, Vossianus alii vel unus
vel complures

stemma codicum:

hinc atque hinc patula praepandit cornua fronte
Castaliaeque sonans liquido pede labitur unda.

quare, Pierii laticis decus, ite, sorores *Musae confusus cum Naidibus*
Naides, et celebrate deum ludente chorea.

et tu, sancta Pales, ad quam ventura recurrunt 20

agrestum bona fetura — sit cura tenentis
aerios nemorum cultus silvasque virentis:

te cultrice vagus saltus feror inter et antra.

et tu, cui meritis oritur fiducia chartis, *frater Leo*

Octavi venerande, meis adlabere coeptis, *Das Baginnen* 25

sancte puer. tibi namque canit non pagina bellum
triste Iovis ponitque

Phlegra, Giganteo sparsa est quae sanguine tellus,

nec Centaureos Lapithas compellit in ensis;

urit Erichthonias Oriens non ignibus arces;

non perrossus Athos nec magno vincula panto

iacta meo quaerent iam sera volumine famam,

non Hellespontus pedibus pulsatus equorum,

Graecia cum timuit venientis undique Persas —

mollia sed tenui pede currere carmina, versu 35

17 que Ω , om. C sonans Ω , sonas Γ liquido Ω , liquida Γ ,
liquo F 18 laticis Ω , nemoris V 19 Naides FCL , Naiades
 ΓV ludente Ω , laudente C 20 quam Ω , quem C recurrunt
Helmstad. Voss. 96 ς , recurrit Ω 21 fetura ΓV , secura FCL
tenentis $\Gamma FCB E$, -tes $VWAT$ 23 uagus Ω , uagos Γ antra
Heyne, astra Ω 24 Et Ω , At ς c(h)artis Ω , castis C , certis
 W 25 meis Ω , meris F 27 Triste iouis ponitque canit non
pagina bellum (ex 26) Ω , om. V ς , supplevit ponitque <acies,
quibus horruit olim> *Bücheler* 28 Phlegra vel Flegra Ω ,
Flegraque Γ est Ω , om. C qu(a)e Ω , quo VW ς 29 Nec Ω , Hec Γ
lap(h)it(h)as Ω , lahitas C 1 enses Ω , ensem V 30 Urit erictio-
nias (ericht- C , erichthoas F) VFC , Urit erecthonias L , Uritur
hic thomas Γ oriens Ω , moriens F arces Ω , axes V 1
31 perrossus (-os F) Ω , confossus Γ 32 iacta ς , L(a)eta Ω
qu(a)erent iam Ω , quarentia Γ uolumine *Bembus*, uolumina Ω
34 cum timuit Ω , continuit V 1 uenientis vel -es Ω , uehe-
mentis C 35 pede currere (curre F) carmina (carmina currere
 VW) Ω , decurrere carmina *Heinsius*

viribus apta suis Phoebō duce ludere gaudet.

hoc tibi, sancte puer: memorabilis et tibi certet

gloria, perpetuom lucens, mansura per aevom: ?

et tibi sede pia maneat locus et tibi sospes

debita felices memoretur vita per annos,

40

grata bonis lucens. sed nos ad coepta feramur.

igneus aethereas iam sol penetrabat in arcēs

candidaque aurato quatiebat lumina curru,

crinibus et roseis tenebras Aurora fugarat:

propulit e stabulis ad pabula laeta capellas

45

pastor et excelsi montis iuga summa petivit,

lurida qua patulos velabant gramina collis.

iam silvis dumisque vagae, iam vallibus abdunt

corpora iamque omni celeres e parte vagantes

tondebant tenero viridantia gramina morsu.

50

scrupea desertas haerebant ad caya rupes,

pendula proietcis carpuntur et arbuta ramis

densaque uirgultis auide labrusca petuntur.

haec suspensa rapit carpente cacumina morsu

vel salicis lentae vel quae nova nascitur alnus,

55

53 Nonius p. 211, 24 LABRVSCA genere feminino Vergilius in buc. (5, 7) . . . , neutro Vergilius in Culice: densaque vergultis auide labrusca petuntur.

37 Hoc Ω , Hec V sancte puer Ω , sanctae pater C memorabilis Ω , -li Γ certet Ω , cernet C **38** mansura Ω , mensura ΓC **40** memoretur Ω , remoretur Γ **41** lucens Ω , om. $V^1 W$ **42** Igneus Ω , Ignibus $V\zeta$ (a)etherias Ω sol Ω , om. F penetrabat *Helmstad.*, penetrarat Ω **44** Crinibus Ω , Criminibus FA^1 fugarat Ω , fugabat ΓE **45** l(a)eta Ω , nota C **47** patulos Ω , patulas Γ^1 colles Ω , flores V **48** uallibus Ω , ualidus F abdunt VCL , addunt ΓF **49** iamque omni Ω , iam iamque (om. omni) Γ celeres e parte Ω , celeres (-ra F) se parte VF **50** Tondebant Ω , Tend- C tenero Ω , tenera F **51** desertas (-tis WA) h(a)erebant . . . rupes Ω , desertis errabant . . . rupis V **52** ramis Ω , raris (in marg. ramis credo) Γ **53** uirgultis Ω , uirgultus F^1 , uergultis *Nonii codd. plerique* **55** Vel *Paris. 8207*, H(a)ec Ω salicis Ω , salitis F^1 qu(a)e Ω , qua Γ

(Helmstad.)

haec teneras fruticum sentis rimatur, at illa
imminet in rivi, praestantis imaginis, undam. *Quelchp. 326*

o bona pastoris, si quis non pauperis usum *of Moral. 63*
mente prius docta fastidiat et probet illis
omnia luxuriae pretiis, incognita curis, 60

quae lacérant avidas inimico pectore mentes: *ant. Hort*
si non Assyrio fuerint bis lauta colore *'Sibapha' Brak.*

Attalicis opibus data vellera, si nitor auri
sub laqueare domus animum non anget avarum
picturaeque decus, lapidum nec fulgor in ulla 65

cognitus utilitate manet nec pocula gratum = *cf. d. 141*

Alconis referent Boethique toreuma nec Indi
conchea baca maris pretio est. a pectore puro
saepe super tenero prosternit gramine corpus,
florida cum tellus, gemmantis picta per herbas, 70

vere notat dulci distincta coloribus arva;
atque illum calamo laetum recinente palustri
otiaque invidia degentem et fraude remota

70, 71 cf. *Engelmodus carm. 3, 97 (Poet. lat. med. aevi III p. 64)* Florida cum tellus pubentes parturit herbas Vere novo pinguens distincta coloribus arva.

56 fruticum Ω , fructi cum CE^2 57 in rivi Ω , intuiçi
(sed potius post in *depinxit sex hastas*) Γ praestantis (-es F)
 Ω , perstantis Γ 59 docta Ω , o loeta F 60 Omnia Ω *Exc.*,
Somnia *Haupt* pretiis vel precii CL , pr(a)etus ΓF , prauis *Exc.*,
spretis V 62 fuerint (-it F) Ω *Exc.*, fulgent *Schrader* lauta
 Ω , lota Γ *Exc.*, lauta s. s. 1 lota C 64 domus *Exc.*, *Paris*.
8207 *Helmstad.* ξ , domos $\Gamma V FCL$ anget *Bücheler*, angit
 Ω *Exc.*, tangit W 65 ulla Ω *Exc.*, ulna Γ 66 gratum Ω
Exc., Graium *Heinsius* 67 Alconis Ω *Exc.*, Alconi Γ boe-
tique Ω *Exc.*, bohetique F 68 a Ω , at *Exc.* $V^2 \xi$ 70 cum
 Ω *Exc.* (*Engelm.*), tunc V gemmantis vel -es Ω , gemmatis F
71 notat Ω *Exc.*, nouo V dulci *Exc.* *Helmstad.* ξ , dulcis Ω ,
dubiis V^2 72 illum Ω *Exc.*, illam F recinente (retinente
 V) *Exc.* $\Gamma V W$, recanente (nec- F^1) FCL ; cf. v. 13 73 invidia
 Ω *Exc.*, inuidi(a)e VW degentem fraude Ω *Exc.*, degente
faude F et *Exc.* et *Paris* 8207 *Helmstad.* ξ , om. Ωe

pollentemque sibi viridi cum palmite lucens
 Tmolia pampineo subter coma velat amictu; // 75
 illi sunt gratae rorantes lacte capellae
 et nemus et fecunda Pales et vallibus intus
 semper opaca novis manantia fontibus antra.
 quis magis optato queat esse beator aevo *d. Barch. 48*
 quam qui mente procul pura sensuque probando 80 *formidant (pro-*
 non avidas agnovit opes nec tristia bella *cula divitis)*
 nec funesta timet valida certamina classis
 nec, spoliis dum sancta deum fulgentibus ornet
 templa vel euectus finem transcendat habendi,
 adversum saevis ultro caput hostibus offert? 85
 illi falce deus colitur non arte politus, *d. Mart. 6, 731*
 ille colit lucos, illi Panchaia tura
 floribus agrestes herbae variantibus adsunt; //
 illi dulcis adest requies et pura voluptas,
 libera, simplicibus curis: huic imminet, omnis 90
 derigit huc sensus, haec cura est subdita cordi,
 quolibet ut requie victu contentus abundet
 iucundoque levat languentia corpora somno. *paet. Plur. vis 206, 368*
 o pecudes, o Panes et o gratissima tempe *unvergil. Maas 538A*

74 que Ω , om. F lucens Ω , corrupta Exc. (luteus p,
 litteus e, luctus n) 75 T(h)molia Ω Exc., Zmolia F, Molea C
 subter Ω Exc., subter V uelat Ω Exc., uelut Γ 77 pales
 Ω Exc., palles C¹, palus V¹ intus Ω Exc., imis Helmstad.
 78 notis Ω Exc., nobis Γ 81 agnovit Ω Exc., agnoscit V η
 83 Nec Exc., Non Γ VFCL sancta deum Ω Exc., scadeum
 (in marg. puto se adeo) Γ ornet Ω Exc., ornat V¹ 84 uel
 Bembus, nec Ω Exc., euectus Ω Exc., euentus Ce trans-
 cendat VW, transcendit Ω Exc. 86 arte Ω , alte L 87
 panchaia Ω , pancheia Γ , panchasia V tura Ω , rura Γ 88
 herb(a)e VW, herbis Ω uariantibus Ω , item V sed uari ex
 correctione coangustatae adsunt vel assunt Ω , addunt Γ
 90 huic Γ ¹ VE¹ T¹ W, huc Exc. CBA 91 Derigit Γ ¹, Dirigit
 Ω Exc. huc Ω Exc., hunc V¹ 92 requie uictu VW, re-
 quem uictu Γ , requiem uictus CL, requie (-em n) et uictu Exc.
 contentus Ω Exc., contemptus V¹ n 93 leuet Exc., licet Ω ,
 liget VW 94 et Ω Exc., om. C

fontis †Hamadryadum, quarum non divite cultu 95
 aemulus Asraeo pastor sibi quisque poetae *personat a J. G. Mun-*
 securam placido traducit pectore vitam! *let. of 99 et Leo ad v.*
 talibus in studiis baculo dum nixus apricas
 pastor agit curas et dum non arte canora
 compacta *solitum modulatur harundine carmen, 100
 tendit invecetus radios Hyperionis ardor
 lucidaque aethereo ponit discrimina mundo, *nicht die Grenzlinie*
 qua iacit Oceanum flammam in utrumque rapacis.
 et iam compellente vagae pastore capellae
 ima susurrantis repetebant ad vada lymphae, 105
 quae subter viridem residebant caerulea museum. *183/192*
 iam medias operum partis evectus erat sol,
 cum densas pastor pecudes cogebat in umbras.
 ut procul aspexit luco residere virenti, *sc. pecudes*
 Delia diva, tuo, quo quondam victa furore 110
 venit Nyctelium fugiens Cadmeis Agaue,
 infandas scelerata manus et caede cruenta,
 quae gelidis bacchata iugis requievit in antro
 posterius poenam nati* de morte datura — *Nicht nach Hyperion, REIT*

10 v. met. 8. 218. Pont.
 1. 8. 53. Binf. Hantow
 1930, 14. 1. 1.

4 Hor. c. 3, 29, 21

95 Fontis Ω Exc., Hortus Leo, Frigus Housman (h)ama-
 driadum Ω Exc., Hamadryasin Sillig Fontibus Adryadum Sud-
 haus cultu Exc. ΓVCW, culte BEAT 96 pastor sibi Ω Exc.,
 pastori V poetae Helmstad. s, poeta Ω Exc. 97 traducit
 Exc. ΓVW, traducis CL 98 et 99 inverso ordine scrip-
 serat V¹, unde V² punctis additis paroemiacos inter se locum
 mutare iussit 98 Talibus ΓVCL, Dulcibus Exc. 99 Pastor
 ΓVCL, Letus Exc. dum non Ω Exc., nondum non Γ
 100 Compacta Ω Exc., Compacto C¹ solitum s, solidum
 Ω Exc. 101 yperionis ΓC, hispirionis corr. in hiperionis V,
 ypirionis (ypin- B) L 103 iacit Ω, iacet Γ o(c)ceanum
 VWAT, o(c)ceanus ΓCBE 105 repetebant Ω, repedabant
 CV² 108 Cum densas Ω, Condensas V pecudes Ω, pecu-
 dens C¹ cogebat Ω, agebat C 109 residere Ω, residente Γ
 pro apodosi aliter pergit v. 158 110 furore Ω, fauore Γ 111 nyctelium
 (vel ni-) VCL, nyttelum Γ 112 Infandas Ω, Infanda GB¹
 et Ω, e Bembus 114 nati de morte datura Ald. 1534 natis
 ae (ae dubitanter scriptum) Γ, nati se VL, natis est (s. s. t e) C
 futurum (s. s. l'g. d. an t a. d. V²) ΓVW, futuram CL

Kurzform von Hamadryas

hic etiam viridi ludentes Panes in herba 115
 et Satyri Dryadesque chorū egere puellae *χοροῖς, sine exemplo*
 Naiadum coetu: tantum non Orphēus Hebrum
 restantem tenuit ripis silvasque canendo *i. delectant*
 quantum te, pernix, remorantem, diva, chorea
 multa tuo laetae fundentes gaudia voltu, 120
 ipsa loci natura domum resonante susurro
 quīs dabat et dulci fessas refovebat in umbra.
 nam primum prona surgebant valle patentes
 aeriae platanus, inter quas impia lotos, *f. 132. 133.*
 impia, quae socios Ithaci maerentis abegit, 125
 hospita dum nimia tenuit dulcedine captos;
 at quibus insigni [†]curru proiectus equorum *ex Ov. met. 2, 195 ff. of*
 ambustus Phaethon luctu mutaverat artus *Dichol RM² 50, 302*
 Heliades, teneris implexae bracchia truncis, 130
 candida fundebant tentis velamina ramis;
 posterius [cui Demophoon aeterna reliquit] *† statat*
 perfidiam lamentandi mala — perfide multis, *† caeli 69, 132*
 perfide Demophoon et nunc [†]defende puellis; *† Ov. nam. 397 h. 2, 30*
 quam comitabantur, fatalia carmina, quercus, *† oracula*

115 panes (-is WA) Ω, panit V¹ herba Ω, herbas V¹
 116 que Ω, om. V chorus Γ¹L (om. W), choros Γ²CT, choros-
 que V 117 c(o)etu (ceu V¹) Ω, coctum Γ, in coetu Wakefield
 horpheus V et margo CB², (h)orridus (oridus C) Ω 118 ripis
 ΓBE, riuis VWAT, rupit C siluasque Ω, siliusque Γ
 119 Quantum VBE, Quam tum A² (A¹ n. l.), Quam ΓCWT
 te Ω, om. V¹ pernix remorantem V, pernigre (-rae WT)
 morantem Ω 120 tuo ΓC, tu(a)e VL l(a)et(a)e ΓL, late C,
 l(a)eto VB²E 121 domum Ω, doraum Γ¹ 122 fessas Ω,
 feras Γ 124 platanus Γ, platani VWAT, platan(a)e BC,
 platanos E quas Ω, quas erat VW lot(h)os Ω, lucos Γ
 125 om. Γ socios Ω, sonos V¹ it(h)ac(h)i Ω, sic hac i C
 127 opinor indigno cursu 128 Ambustus Helmstad. s, Ambustos
 (-sto Γ) Ω pheton ΓV, phoeton CL 129 om. V¹, suppl. V²
 implexae Heinsius, amplex(a)e Ω truncis Ω, truncia C¹W¹
 132 perfide V², perfida Ω 133 Perfide Ω, Perfidie Γ et Ω,
 i Voss. 81 (non V) defende Ω, defende Scaliger, dicende Leo;
 opinor taedende 134 com(m)itabantur Ω, comitabant Γ

quercus ante datae Cereris quam semina vitae 135
 (illas Triptolemi mutavit sulcus aristis); *ex Varg. gen. 1, 8. Klopff 37*
 hic magnum Argoae navi decus addita pinus
 proceros decorat silvas hirsuta per artus
 (appetit aeriis contingere montibus astra); *v. app. Klopff 37*
 ilicis et nigrae species et fleta cupressus 140
 umbrosaeque manent fagus hederaeque ligantes
 brachia, fraternos plangat ne populus ictus,
 ipsaeque ascendunt ad summa cacumina lentae
 pinguntque aureolos viridi pallore corymbos;
 quis aderat veteris myrtus non nescia fati. 145
 at volucres patulis residentes dulcia ramis
 carmina per varios edunt resonantia cantus.
 his suberat gelidis manans e fontibus unda,
 quae levibus placidum rivis sonat orsa liquorem;
 et quaqua geminas avium vox obstrepit auris, 150
 hac querulae referunt voces quis nantia limo
 corpora lympha fovet: sonitus alit aeris echo,
 argutis et cuncta fremunt ardore cicadis.

136 Illas Ω , Illis C triptolemi Ω , triptolomi GB^1
 (h)aristis Ω , aristas Γ 137 navi Ω , uani C addita GV ,
 edita CL 138 Proceros *Heinsius*, Proceras Ω , Proceratus Γ
 per artus (arctus C) Ω , partus Γ 139 montibus Ω , motibus
Scaliger 140 et fleta *Ellis*, et l(a)eta Ω , nec laeta *Heinsius*
 141 ligantes GV , ligantis CL 142 fraternos plangat ne Ω ,
 frater uero non plagat nec Γ (h)ictus Ω , ictum Γ 143 Ips(a)e-
 que Ω , Ipsaque Γ ascendunt *Ribbeck*, accedunt Γ , excedunt
VCL, ut possis escendunt 145 nescia Ω , ascia Γ 146-159
 in *Excerptis ordinem mutati cf. praef. p. 7* 147 per Ω *Exc.*,
 post Γ 148 suberat Σ , superat Ω *Exc.* 149 placidum
 Ω *Exc.*, placidi V^1 sonat Ω *Exc.*, sonet p orsa *Vollmer*,
 orta Ω *Exc.*, acta V liquorem Ω *Exc.*, liquorum C^1 orta
 liquore *Sudhaus* 150 Et quaqua *Barth*, Et quamquam Ω ,
 Hinc illi *Exc.* obstrepit Ω *Exc.*, obstrepet Γ 151 Hac Ω ,
 Hinc *Exc.* querul(a) Ω , querulas *Exc.* uoces Ω *Exc.*,
 om. V^1 quis nantia Ω n , qui nautica pe 152 alit aeris
 (etheris V) echo Ω *Exc.*, om. Γ 153 cuncta Ω , culta *Exc.*
 ardore Ω *Exc.*, arbusta *Heinsius*

at circa passim fessae cubuere capellae
excelsis subter dumis, quos leniter adflans 155
aura susurrantis poscit confundere venti — —

pastor ut ad fontem densa requievit in umbra,
mitem concepit proiectus membra soporem,
anxius insidiis nullis, sed lentus in herbis
seculo pressos somno mandaverat artus. 160

stratus humi dulcem capiebat corde quietem,
ni Fors incertos iussisset ducere casus,
nam solitum volvens ad tempus tractibus isdem

immanis vario maculatus corpore serpens,
mersus ut in limo magno subsideret aestu, 165

obvia vibranti carpens, gravis aere, lingua *knist, brist f/176*
squamosos late torquebat motibus orbis:

tollebant taurae venientis ad omnia visus. *f/172*

iam magis atque magis corpus revolubile volvens

(attollit nitidis pectus fulgoribus et se *ecce* 170 *magis atque magis*
sublimi cervice caput, cui crista superne *getortp. altollet*

edita: purpureo lucens maculatur amictu *f/164*
aspectuque micant flammaram lumina torvo)

metabat sese circum loca, cum videt ingens *hantion*
adversum recubare duces gregis: acrior instat 175

- 154 At Ω , Et *CW*, Ad *F*, Quem *Exc.* passim (-um Γ)
fessae Ω , fessae (fuse *e*) passim *Exc.* 155 Excelsis subter
Heyne, Excelsis supra *Exc.*, Excelsisque (-sique *F*) super
(supra Γ) Ω quos *Exc.*, qu(a)e Ω leniter *Exc.* *GF*, leuiter
VCL 156 susur(r)antis Ω *Exc.*, susurratis Γ poscit *VCL*,
possit *Exc.* *FFA* 160 pressos Ω , pressus Γ 161 quietem Ω ,
soporem *V* 163 isdem *Bembus*, id(a)e Ω , yde *VE*, idem ζ
164 corpore Ω , corpora *F* 165 subsideret *Bembus*, sub
sideris Ω 166 Obuia Ω , Obuiam *F* uibranti Ω , uibrati Γ
gravis aere (aera *F*) lingua Ω , om. Γ 167 Squamosos Ω ,
Suamosus F motibus *FC*, montibus *VFL* 168 aur(a)e
(aute *V*) Ω , irae *Leo*, fortasse *acies* 170 pectus Ω , corpus *V*
et se Ω , ecce *Ribbeck*, effert *Friesemann* 171 Sublimi Ω ,
Sublime *F* 172 maculatur Ω , -tor *F* 173 micant ζ , micat Ω
lumina *A* ζ , lumine Ω 174 sese Ω , late *V*

lumina diffundens intendere et obvia torvos
saepius arripiens infringere, quod sua quisquam
ad vada venisset. naturae comparat arma:

ardet mente, furit stridoribus, insonat ore, *f. Klotz 40. Ov. Jod. 1, 592
oro sonante*

flexibus eversis torquentur corporis orbes, 180

manant sanguineae per tractus undique guttae, *f. Ov. Met. 2, 30. Klotz 40*

spiritibus rumpit fauces. cui cuncta parantur,
parvulus hunc prior umoris conterret alumnus

et mortem vitare monet per acumina; namque 185

proleptot.

qua diducta genas pandebant lumina gemmis,
hac senioris erat naturae pupula telo

icta levi, cum prosiluit furibundus et illum

obtritum morti misit, cui dissitus omnis

spiritus excessit sensus. tum torva tenentem

lumina respexit serpentem comminus, inde 190

impiger, exanimis, vix compos mente refugit

et validum dextra detraxit ab arbore truncum.

qui casus sociarit opem numenve deorum,

176 intendere et Ω , intenderet F obvia Ω , ouia Γ torvus
Sillig, tornus *Helmstad.*, toruo Ω , torua Γ 177 Saepius Ω ,
Saevius *Bothe* quisquam Ω , quisq; V 178 comparat Ω , com-
putat Γ 179 Ardet Ω , Ardet et Γ insonat Γ , intonat $VFCL$
180 euersis Ω , euexis Γ torquentur e. orbes TSE , torquetur
e. orbis VCL 181 tractus Ω , tractim Γ 182 parantur
Housman, paranti Ω 183 conterret VL , continet Γ , con-
teret F , conterit C alum(p)nus Ω , alumnis C 184 vitare
monet (ma- C) Ω , uitam remouet Γ 185 genas Ω , genae
Bothe gemmis Ω , gemmas Γ 186 senioris VC , se moris GFL
naturae Ω , natura Γ pupula Ω , popula $V^1 WEA^1$, pabula C
187 Icta $V^2 \leq$, Iacta Ω , Tacta *Schrader* 188 Obtritum (-trict-
 V^1) Ω , *puto* Obtritu morti Ω , mortis Γ 189 excessit Ω ,
et cessit *Housman* sensus Ω , sensim $V^2 \leq$ tum Ω , dum Γ ,
cum C 190 com(m)inus Ω , quo minus Γ inde $VFCL$,
unde Γ 191 exanimis VS , -mi Γ , -mus FCL compos Ω ,
campos Γ refugit Ω , resurgit $V^2 \leq$ 192 Et ualidum dextra
detraxit ab arbore truncum Γ , *item nisi quod* dextera post arbore
demum posuerunt SF, Et ualidum (-d' V) dextra truncum de-
traxit ab ore (aure V^2) VCL 193 Qui Ω , Cui *Scaliger* socia-
rit *Bembus*, sociaret Ω -ue Ω , -ne V

prodere sit dubium, valuit sed vincere talis
 horrida squamosi volventia membra draconis 195
 atque reluctantis crebris foedeque petentis
 ictibus ossa ferit, cingunt qua tempora cristae; *cf. Verg. 12, 162. Klotz 41*
 et quod erat tardus somni languore remoti
 nec prius aspiciens timor obcaecaverat artus,
 hoc minus implicuit dira formidine mentem. 200
 quem postquam vidit caesum languescere, sedit.

iam quatit et biugis oriens Erebois equos nox *Klotz 42*
 et piger aurata procedit Vesper ab Oeta,
 cum grege pulso pastor duplicantibus umbris
 vadit et in fessos requiem dare comparat artus. 205
 cuius ut intravit levior per corpora somnus
 languidaque effuso requierunt membra sopore,
 effigies ad eum culicis devenit et illi
 tristis ab eventu cecinit convicia mortis.
 'quis', inquit, 'meritis ad quae delatus acerbas 210
 cogor adire vices? tua dum mihi carior ipsa
 vita fuit vita, rapior per inania ventis.
 tu lentus refoves iucunda membra quiete
 ereptus taetris e cladibus, at mea manes

194 sit Ω , fit C ualuit *Haupt*, uoluit Ω talis *Sillig*,
 tales Ω , tali V^2 197 tempora ΓVS , tempora FCL cristae
 E^2 , c(h)ristam Ω 198 somni *Ald. 1517*, omni Ω remoti *nescio*
Büchelerne an ego, remoto Ω 199 Nec prius *Sillig*, *Nescius Ω ,
 Nec senis *Hertzberg* obcaecauerat Ω , excecauerat V 200
 implicuit Ω , impleuit $V^1 T$ 202 erebois Γ , ereboeis *vel* erebo
 eis $VFCL$ equos nox Ω , et quon non Γ 203 Et piger Ω ,
 Et iupiter F aurata Ω , aurato V 204 *om. F* Cum Ω ,
 Cum (s. s. † et) C umbris Ω , undis Γ 205 in fessos re-
 quiem Ω , in requiem fessos ξ comparat Ω , corporat s. s. †
 comparat C 206 ut Ω , et ΓA 207 que Ω , *om. F* re-
 quierunt Ω , requiem dare Γ *ex* 205 sopore Ω , soporem Γ
 208 Effigies Ω , Effugiens V^1 210 Quis inquit meritis *Heyne*,
 Quid inquit meritis Γ (*et S ut videtur*), Inquit (*vel -id*) quid
 meritis († -tus s. s. C) $VFCL$ ad que VW , ad quem Γ , atque
 FCL delatus Ω , dilatus CBE 211 mihi *Ald. 1517*, me Ω
 212 fuit uita Ω , fuit ut a F uentis Ω , *Averni Heinsius*
 214 Ereptus Ω , Erectus F e cladibus Ω , eclalibus V*

viscera Lethaeas cogunt transnare per undas; 215
 praeda Charonis agor, vidi et flagrantia taedis
 limina: collucent infestis omnia templis;
 obvia Tesiphone, serpentibus undique compta,
 et flammis et saeva quatit mihi verbera; pone
 Cerberus (en diris flagrant latratibus ora), 220
 anguibus hinc atque hinc horrent cui colla reflexis
 sanguineique micant ardorem luminis orbes.
 heu quid ab officio digressa est gratia, cum te
 restitui superis leti iam limine ab ipso?
 praemia sunt pietatis ubi, pietatis honores? 225
 in vanas abiire vices. et rure recessit
 Iustitia^x et prior illa Fides? instantia vidi
 alterius, sine respectu mea fata relinquens *Leo, nach Friedrich*
 ad parilis agor eventus: fit poena merenti. *H. 43, 437*
 poena sit exitium, modo sit dum grata voluntas. 230
 existat par officium. feror avia carpens,
 avia Cimmerios inter distantia lucos,

225 cf. *Dracont. Rom. 5, 32* servati civis nunc sunt ubi
 praemia quereus?

216 uidi et *Γ*, uides (*corr. in uidi*) ut *V*, uidi ut *SFCL*
 217 Limina *AT*, Lumina *Ω* collucent *Γ*, cum lucent *SFCL*,
 translucent *V* infestis *Ω*, infernis *Dom. Calderinus* templis *Ω*,
 thebis *V*¹, telis *V*² 218 thesiphone *VA*², t(h)isiphone (tys-*CE*)
ΓSFCL 219 pone (est) *Peerlkamp*, p(o)en(a)e *Ω* 220 en
Ribbeck, et *Ω* flagrant *Ω*, flagant *F* latratibus *Ω*, latran-
 tibus *V*¹*T* 221 Anguibus *Ω*, Languibus *F* horrent cui
Helmstad. ε, arent cui *Ω*, cui stant *E* reflexis *Ω*, reflexas *F*
 222 Sanguineique (-neque *S*) *ΓVSFC*, Sanguineaque *BA*²*T*,
 Sanguine atque *WE* ardorem *Ω*, ardore *F* (h)orbes *VFC*,
 orbem *Γ*, orbos *L* 223 Heu *VFCL*, Neu *ΓS* 224 l(o)eti
 iam *Ω*, loetium *Γ* limine *VSFCA T*, lumine *ΓWB*¹*E*
 225 pietatis *Ω* *Exc.*, deitatis *p*²*eb* ubi *Ω*, ubi et *Exc.* 226
 (h)abiere *Ω*, abere *S*, abiire *FE* rure *Bembus*, iure *Ω*, iura *V*
 227 Iustitia et *Schrader*, Iustiti(a)e *Ω* 229 pariles *Ω*, pari-
 des *F* fit *Ω*, sit *IF* 230 Poena sit *IE*, P(o)ena fit *VSC L*
 231 auia *Ω*, aui *ΓB*¹, auia se *V*¹ 232 cim merios *Γ*, cu-
 merios *V*, cum meritos *S*, cum inmerios *C*, cum merios *L*
 inter *Ω*, infra *Leo*; cf. *Maass, Orpheus p. 308*

quem circa tristes densentur in omnia poenae.
 nam vinctus sedet immanis serpentibus Otos
 devinctum maestus procul aspiciens Ephialten, 235
 conati quondam cum sint incendere mundum;
 et Tityos, Latona, tuae memor anxius irae
 (implacabilis ira nimis) iacet alitis esca —
 terreor, a, tantis insistere terreor umbris.
 ad Stygias revocatus aquas vix ultimus amni 240
 exstat nectareas divom qui prodidit escas,
 gutturis arenti revolutus in omnia sensu.
 quid saxum procul adverso qui monte revolvit,
 contempsisse dolor quem numina vincit acerbans.
 otia quaerentem frustra (†siblite puellae, 245
 ite, quibus taedas accendit tristis Erinys:
 sicut Hymen praefata dedit conubia mortis)
 atque alias alio densas super agmine turmas:
 impietate fera vaecordem Colchida matrem
 anxia sollicitis meditantem volnera natis; 250
 iam Pandionia miserandas prole puellas,

233 p(o)en(a)e Ω, pena Γ 234 vinctus *Ald. 1517*, vinctus Ω
 ot(h)os Ω, othon Γ 235 Devinctum *Ald. 1517*, Devinctus Ω ephi-
 alten L, -em ΓVSC 236 quondam cum sint Ω, cum sint quon-
 dam V incendere Ω, incendere CW¹B², rescindere V mun-
 dum Ω, celum V 237 tytios Γ, ticius V, tyty.. S, titias C,
 tityas L tue m. a. ire V, tuas m. a. iras Ω 238 alitis
 esca Ω, alitica Γ 240 amni Ω, annus Γ, anni V¹ 241 Exstat
Heinsius, Restat Ω 243 Quid *Ascens. 1507*, Qui Ω saxum Ω,
 saxo Γ aduerso V, auerso Ω qui Ω, de V 244 dolor Ω,
 dolet V numina Ω, numen V acerbans V, acerbam Γ,
 acerbam SL, acerba C, acerbis B² ε 245 siblite (vel -e) CL,
 sub lite ΓB² (in S nihil legi potest nisi b), ceu rite (sed rite
spatio vacuo inscripsit demum V²) V; sinite ite Leo, sibi, ite
Heinsius, situlae ite Haupt, cribro ite Ribbeck, ceruice *Bachrens*
 246 Itē quibus Ω, In quibus et V 248 super Ω, supero Haupt,
 sequor Birt; post 248 *versum excidisse coniecit Leo*; ego anaco-
 luthon quale 109 ss. deprendimus agnosco, ut accusativi quasi
 pendeant ex 258 auferor ultra 249 uecordem V ε, tu cordam Ω
 colchida V *Helmstad*. ε, conduda Γ, conchida SCL 250 Solli-
 citis VSCL, Sollicitus Γ 251 Pandionia *Housman*, pandio-
 nias Ω miserandas Ω, -da Γ

quarum vox Ityn edit Ityn, quo Bistonius rex
 orbis epops maeret volucris euectus in auras;
 at discordantes Cadmeo semine fratres
 iam truculenta ferunt infestaque lumina corpus 255
 alter in alterius iamque aversatus uterque,
 impia germani manat quod sanguine dextra —
 (eheu mutandus numquam labor) auferor ultra
 in diversa magis, distantia nomina cerno:
 Elysiam tranandus agor delatus ad undam. 260
 obvia Persephone comites heroidas urget
 adversas praeferre faces: Alcestis ab omni
 inviolata vacat cura, quod saeva mariti
 in Chalcodoniis Admeti †cura morata est.
 ecce Ithaci coniunx semper decus Icariotis, 265
 femineum concepta decus, manet et procul illa
 turba ferox iuvenum, telis confixa, procorum,
 quid, misera Eurydice, tanto maerore recessi
 poenaeque respectus et nunc manet Orpheos in te?

252 Quarum Ω, Quare V uox Ityn edit Ityn *Sillig*, uox
 it (uexit C) in ed (med Γ) ytin *vel* ityn Ω, uox iteratur itim V
 quo V, quod Ω 253 epops Ω, epos V uolucres Ω, uelucres V¹
 254 At VWAT, Ad ΓSCBE cadmeo ΓV, cat(h)meco
 SCL semine Ω, sermone Γ, sanguine (s. s. † semine) C
 256 iamque Ω, iam Γ auersatus Ω, aduersatus ΓV, auersatur ε
 258 Eheu Ω, Heu Γ mutandus Ω, -as S numquam Ω, ramquam Γ
 auferor Ω, aufero Γ 259 nomina (-ne S) Ω, numina CBE 260 Elysiam tranandus Ω, Elysium
 tranamus *Ellis* 261 persephone ΓV, persophone SL, persephore at
 sophone C (h)eroidas (-oiadas S) urg(u)et Ω, heroia surget Γ
 262 preferre Γ, perferre VSCL post 263 *eccidisse versum putat
 Housman qualis* <fata fauente deo subiit, quem uallibus olim>
 264 Chalcodoniis *Brantsma*, c(h)alcedoniis (-nis Γ) Ω adm(a)eti Ω,
 adameti Γ cura Ω, fata *Bembus*, iura *Unger*, tura *Ribbeck*
 morata Ω, morata at negata C 265 ichariotis V, in artis Γ,
 hiarethis S, i(h)arotis L, ia rotis † harentis C 266 con(o)cepta Ω,
 conspecta *Birt* et Ω, om. S illa ΓV, illam SCL 267 confixa Ω,
 confisa V² 268 Quid V, Qui Ω tanto Ω, tantu S recessi *Barth*,
 recessit Ω 269 P(o)enaeque Ω, Peneque V Orpheos *Ribbeck*,
 orpheus Ω

*Genetivus, of
 Birt R.M. 24, 18*

audax ille quidem qui mitem Cerberon unquam 270
 credidit aut ulli Ditis placabile numen
 nec timuit Phlegethonta, furens, ardentibus undis
 nec maesta obtenta Ditis ferrugine regna
 nec fossasque domos ac Tartara nocte cruenta *Left., Verm. Sd. 59A*
 obsita nec faciles Ditis sine iudice sedes, *q. Verg. A. 6, 437* 275
 iudice qui vitae post mortem vindicat acta.
 sed fortuna valens audacem fecerat ante:
 iam rapidi steterant amnes et turba ferarum
 blanda voce sequax regionem insederat †Orphei,
 iamque imam viridi radicem moverat alte 280
 quercus humo silvaeque sonorae
 sponte sua cantus rapiebant cortice avara;
 labentis biiugis etiam per sidera Lunae
 pressit equos et tu cupientis, menstrua virgo,
 auditura lyram tenuisti nocte relicta. 285
 haec eadem potuit, Ditis, te vincere, coniunx,
 Eurydicenque viro ducendam reddere: non fas,
 non erat in vitam divae exorabile mortis.
 illa quidem nimium manis experta severos
 praeceptum signabat iter nec rettulit intus 290

270 mitem Ω , mittere V^1 cerberon unquam V , cerbero numquam FSW , cerbera numquam CL 271 aut Γ , haut $VWAT$,
 haud $SCBE$ 272 furens Ω , ferens ST^1 , furentem $Bembus$
 273 obtenta $S\epsilon$, obtentu Ω , obtemptu V 274 Nec (Ne EA)
 fos(s)asque Ω , Defossasque VWB^2 tartara nocte Ω , tartala
 noctu S 275 faciles Ω , facilem Γ 276 uit(a)e Ω , uitem Γ^1
 uindicat Ω , iudicat V acta Ω , actam Γ 278 amnes CV^2 ,
 omnes Ω ; cf. *tamen ad 281* 279 insederat VS , insiderat CL ,
 in sidera Γ orphei Ω , orphe S , arpei C ; Hebr *Bachrens*
 280 uiridi Ω , uiride S , uiri WAT , radii V mouerat Ω ,
 mouera Γ 281 humo steterant amnes (omnes S , annes V) Ω
ex 278; humo steteratque comes *Hertzberg*, humo pinusque
 simul *Leo* sonor(a)e Ω , sonarae C 282 rapiebant Ω , -bat Γ
 283 labentis Γ , -tes $VSCL$ biiuges (-os Γ) etiam Ω , etiam
 biiuges V lun(a)e Ω , luna CBE 284 cupientes *Leo*, cur-
 rentis *vel* -es Ω , torrentis ϵ 285 tenuisti Ω , tenuistis V 287
 Eurydicenq; *vel* -emq; Ω , Eurdicentque C uiro *Heinsius*,
 ultro Ω 288 diu(a)e Ω , diu S 289 seueros Ω , seueras S

lumina nec divae corrumpit munera lingua,
magis chaa Sian sed tu crudelis, crudelis tu magis, Orpheu, *fl. long. ed. l. 47. l. 47. 42*
 oscula cara petens rupisti iussa deorum.
 dignus amor venia; gratum, si Tartara nossent,
 peccatum: meminisse grave est. — vos sede piorum, 295
 vos manet heroum contra manus. hic et uterque
 Aeacides: Peleus namque et Telamonia virtus
 per secura patris laetantur numina, quorum
 conubis Venus et Virtus iniunxit honorem:
captiva hunc m hanc rapuit feritas, illum Nereis amavit. 300
ritas Morel assidet hac iuvenis: sociat te gloria sortis,
 alter, in excessum, referens a navibus ignis
 Argolicis Phrygios torva feritate repulsos.
 o quis non referat talis divortia belli,
 quae Troiae videre viri videreque Grai, 305
 Teucria cum magno manaret sanguine tellus
 et Simois Xanthique liquor, Sigeaque praeter
 litora cum Troas saevi ducis Hectoris ira
 truderet in classis inimica mente Pelasgas

291 corrumpit Ω , corrumpit S 292 secundum crudelis Ω ,
 credulis Γ tu Ω , om. Γ orpheu Ω , orpheus Γ 293 iussa Ω ,
 iura C 294 uenia Ω , uenia est *Exc.* tartara Ω , numina Γ
 nossent Ω , noscent Γ 295 grauest uos *Leo*, graues (-ue E)
 tuos (non Γ , uos V) Ω , tuos (tuo AT) graue CAT 297 et
 telamonia Ω , eptelamonia S 299 Con(n)ubiis Ω iniun(c)xit Ω ,
 iunxit Γ , coniunxit C honorem (-um S) Ω , amorem Γ
 300 Hanc *Vollmer*, Hunc Ω ferit ast (feritas V) illum Ω ,
 illum ferit ast illum Γ 301 hac Ω , hoc S sociat te
Voss. 96 ζ , sociat de Ω , sociate V gloria sortis Ω , doria
 uirtus S 302 Alter Ω , Alte Γ in excessum ζ , inexcis(s)um Ω ,
 inexcelsum V , inexcussum B^2 303 phrygios (*vel fri-*) Ω ,
 phrios S torva *Bembus*, turba Ω feritate Ω , ferit arte Γ
 repulsos CW^1BE , refulsos ΓSW^2AT , refusa V 304 referat Ω ,
 referet S talis d. belli (-is Γ) ΓVS , tali d. bel(l)is CL di-
 uortia FVC , deuortia SL 305 troi(a)e VCL , troia ΓS 306
 magno Ω , magna S manaret Ω , maneret $S^1B^1E^1$ 307 xant(hi)-
 que FCL , x(h)antique SF , sanxtique V 308 ducis ΓV , duos
SFCL 309 Truderet *Bachrens*, Videre ΓV , Vide S , Vidi
FCL, Funderet *Ribbeck*, Vi daret *Leo*

volnera tela neces ignis inferre paratos? 310
 ipsa vagis namque Ida potens feritatis, ab ipsa
 Ida faces altrix cupidis praebebat alumnis,
 omnis ut in cineres Rhoetei litoris ora
 classibus ambustis flamma lacrimante daretur.
 hinc erat oppositus contra Telamonius heros 315
 obiectoque dabat clipeo certamina, et illine
 Hector erat, Troiae summum decus, acer uterque;
 fluminibus veluti fragor †et libet in se
 tegminibus telisque super
 eriperet redivit, alter Volcania ferro 320
 volnera protectus depellere navibus instat.
 hos erat Aeacides voltu laetatus honores
 Dardaniaeque alter fuso quod sanguine campis
 Hectoreo victor lustravit corpore Troiam;
 rursus acerba fremunt, Paris hunc quod letat et huius 325

310 neces ignes VB², ne te signes Γ, ne te (necte SW, nece F) signas (-is C) SFCL paratos Ω, paratas V 311 Ipsa uagis (-es F¹) Ω, Ipsas uagit Γ; Ipsa iugis *Bembus* potens Ω, patens ε ab FV, et SFCL 312 om. F Ida ΓV, Et da S, Daque CL cupidis Γ, cupide V, cupidus SCL alumnis (alupnis V) ΓVS, alumnus CL 313 r(ho)et(h)ei Ω, rhoei F lit(t)oris (h)ora Ω, latoris hora S 314 daretur Ω, daretis S 315 Hinc Ω, Hic S oppositus (-os S) Ω, appositus F telamonius Ω, -nus S 316 Obiectoque (que om. S) Ω, Obiectaque Γ dabat Ω, dat V¹ 318 et libet in se Γ, (a)edibus in se SFCL, est a turbine, ni se (*invenit interpolator cum 320 Eriperet, nam consulto omisit v. 319*) V 319 Tegminibus telisque super sigaeque (syg- C, sigete aque S) pr(a)eter Ω ex 307; versum om. V; opinor trium versuum superesse initia, qui sic fere decurrere potuerunt fluminibus veluti fragor <est, cum vere vagantur> <mont>ibus in se <getes, sic alter proicit ignes> tegminibus telisque super, <quis hostibus arma> eriperet redivit, alter eqs.

320 vulcania Ω, vulgcania S 322 Hos Haupt, Hoc Ω, Hic V 323 fuso Ω, fuscī C quod Ω, quo V² 324 Hectoreo victor lustravit corpore *Bembus*, H(a)ectora (-a del. V²) lustravit uictor (uector F) de corpore Ω, Hector lustravit deivicto ε 325 paris (patris F) hunc (hinc C) quod l(a)etat (necat F) et (letat' Γ) huius (h. S, nullus F) Ω, pars huc (huic V²) pars destinat illi (scil. Arma) V

f. 20. v. 325
 Hectoreo 317
 Klotz 317, 44

†arma dolis Ithaci virtus quod concidit ieta.
 huic gerit aversos proles Laertia voltus
 et iam Strymonii Rhesi victorque Dolonis,
 Pallade iam laetatur ovans rursusque tremescit:
 iam Ciconas iamque horret atrox Laestrygone (litus), 330
 illum Scylla rapax, canibus succincta Molossis,
 Aetnaeusque Cyclops, illum metuenda Charybdis
 pallentesque lacus et squalida Tartara terrent.
 hic et Tantaleae generamen prolis Atrides
 assidet, Argivom lumen, quo flamma regente 335
 Doris Erichthonias prostravit funditus arces.
 reddidit heu Graius poenas tibi, Troia, ruenti,
 Hellespontiacis obiturus reddidit undis.
 illa vices hominum testata est copia quondam,
 ne quisquam propriae fortunae munere dives 340

326 Arma Ω; glossa expulit genuinum adiectivom; requiro
 quale est caeca laeua stulta; coniecerunt ex Arma Scaliger:
 alta, Leo: firma dolis it(h)aci Ω, doli sithaca Γ quod Ω,
 quoque V propter superiorem interpolationem 327 Huic Ω,
 Hinc V cf. supra auersos cod. Petav. Bembus, euersos
 (-us F) Ω laertia ΓVF, l(a)eertia SCL 328 strimonii Ω,
 trimonii Γ 329 l(a)etatur Ω, letanter Γ tremescit (-ant C)
 Ω, tremiscit V 330 Iam ciconas (aconas Γ) iam ΓVCE,
 Pamoicon es iam S, iam oicun iam F, iam oicon asiam L
 lestrigone nihil amplius Ω, lestrigones ipse V; addidi litus,
 Ellis: limen 331 Illum Ω, -am S scilla Ω, sylla F
 332 metuenda (et uerida Γ) Ω, zancea V ex Ovidio fast. 4,
 499, cf. ad 406 c(h)aribdis Ω, cariddis V 333 Pallentesque
 (que om. F) Ω, Pallantesque L 334 tantale(a) ΓFL, tanta-
 le S, tantaleae V, tantialeae C generamen (gener ante Γ)
 prolis ΓV, gener amplis SFCL atrides Helmstad. s, atrid(a)e Ω,
 -da s 335 argivum Ω, arguum F lumen Ω, limen V¹
 quo Ω, quod FCW regente Ω, repente Γ 336 erich(h)onias
 (erhi- F) ΓVSFC²E, (h)erec(h)t(h)- C¹L prostravit Ω,
 portavit Γ arces Ω, aras Γ 337 Reddidit Ω, Reddielit Γ
 graius T s, grauius Ω p(o)enas Ω, pena Γ troia ruenti
 Bembus, troias uenti Γ, troia furenti VSFCL 338 obiturus Ω,
 -ris S reddidit Ω, redditur C 340 Ne quisquam V, Nec
 quicquam Γ, Neque SFCL, Ne quo E(W¹?), Cur aliquis Exc.
 fortun(a)e Ω Exc., fortunate F

Klof 39

emondaverat
Ribbeck

341 iret ^{cl. 34} in vectus caelum super: omne propinquo
 frangitur invidiae telo decus. ibat in altum
 vis Argea petens patriam ditataque praeda
 arcis Eriethoniae; comes huic erat aura secunda
 per placidum cursu pelagus; Nereis ab unda 345
 signa dabat, pars inflexis super acta carinis:
 cum seu caelesti fato seu sideris ortu
 undique mutatur caeli nitor, omnia ventis,
 omnia turbinibus sunt anxia; iam maris unda
 sideribus certat consurgere iamque superne 350
 corripere et soles et sidera cuncta minatur
 ac ruere in terras caeli fragor. hic modo laetans
 copia nunc miseris circumdatur anxia fatis
 immoriturque super fluctus et saxa Capherei, *of Verg. A. 11, 259. k. 4. 32*
 Euboicas aut per cautis Aegaeaeque late 355
 litora, cum Phrygiae passim vaga praeda peremptae
 omnis in aequoreo fluitat iam naufraga fluctu.

341 Iret Ω , Tendit *Exc.* propinquo Ω *Exc.*, propinquom *b*
Leo 342 decus *Exc.*, deus *IVSFCL* 343 Argea petens
Heinsius, argo(a) petens (appetens Γ) *IV*, argo repetens (petens *F*)
SFCL ditataque Ω , datataque *F*, deditaque Γ pr(a)eda Ω ,
 predam ΓT 344 Arcis Ω , Arus *F* eric(h)(h)oni(a)e *VSCF*,
 erect(h)oni(a)e *FFL* secunda Ω , secundis Γ 345 ab unda
Paldamus, ad undas (-ans *F*) Ω , ab undis *Housman* 346 pars
 inflexis Ω , parsim flexis Γ , unde passim flexis *Housman* super-
 acta *ET*, super icta *IVF*, super iacta *SCWBA* 347 Cum
 seu Ω , Cum ceu Γ 348 Undique Ω , Undeque *F* 350 super-
 n(a)e Ω , -na *V* 351 soles Γ , solis *VSFCL* minatur *Heyne*,
 minantur Ω 352 Ac ruere *V*, A ruere Γ , Acuere *SFCL*
 laetans *Ellis*, letam Γ , l(a)etum *VSFCL*, laeta ξ 353 cir-
 cumdatur Ω , circumdat Γ fatis Ω , satis *S* 354 Immori-
 turque Ω , Immoraturque Γ , Immoriaturque *C* saxa Ω , sidera Γ
 capherei *CL*, capheren Γ , capharei *V*, capherea *SF* 355 Euboi-
 cas Ω , Euboiacas *F* egeaeque *IV*, (a)ereaeque *SFL*, nereae-
 que *C* late Ω , tela Γ 356 peremptae *Helmsad.*, perempta Ω
 357 Omnis in equoreo fluit atia (fluitat iā *V*) naufraga
 (-ge Γ) luctu (fluctu *V*) *IV*, in ceteris correctio quae videbatur
 fluctuat pessum dedit tradita, leviter in *S*: O. i. e. fluctuat nau-
 fragia luctu *S*, gravius in ceteris: Omnis fluctuat i. ae. nau-
 fragia luctu *F*, Fluctuat omnis i. e. naufraga luctu *CL*

hic alii <re>sident pariles virtutis honore
 heroes mediisque siti sunt sedibus omnes, 360
 omnes Roma decus magni quos suspicit orbis.
 hic Fabii Decique, hic est et Horatia virtus,
 hic et fama vetus nunquam moritura Camilli,
 Curtius et, mediis quem quondam sedibus Urbis
 devotum †bellis consumpsit gurgis in unda.
 Mucius et prudens ardorem corpore passus, 365
 cui cessit Lydi timefacta potentia regis; = *strusk., Porreana*
 hic Curius clarae socius virtutis et ille
 Flaminius, devota dedit qui corpora flammae
 (iure igitur tales sedes, pietatis honores),
 Scipiadaeque duces, quorum devota triumphis 370
 moenia Romanis Libycae Karthaginis horrent.
 illi laude sua vigeant: ego Ditis opacos
 cogor adire lacus viduos, a, lumine Phoebi
 et vastum Phlegethonta pati, quo, maxime Minos,
 conscelerata pia discernis vincula sede. 375
 ergo iam causam mortis, iam dicere vitae

358 resident *Ellis*, sident Ω , sidunt *V* 359 mediisque Ω
 mediisque *S* 360 Omnes *V*, Omnis Ω magni Ω , magnis *S* quos Ω
 quo *S*, quod *F* suspicit *Heinsius*, suscipit Ω 361 Hic fa bi
 (faui *S*, fobii *V*) Ω , Hic fabii hic Γ hic est Ω , hi est *S* et Ω
om. Γ oratia ΓV^1 , oratio (-cio *FET*) *SFCL*, gractia (*sici*
*V*², Gracchia ϵ 362 moritura camilli Γ , morani elli *S*, mora
 melli *CL*, mora belli *F*, moritura metelli *V* 363 mediis ΓV ,
 medius *SFCL* 364 bellis Ω , pallens *Leo*, liuens *Housman*
 365 Mucius *F*, Mutius (-as *S*) $\Gamma V S C L$ 366 Cui cessit lidi-
 thime facta Γ , Legitime (et *add. S*) cessit cui (cui cessit *F*)
 facta (*fata C*, fracta *V*²) *V S F C L* 367 curius Ω , cutius Γ
 clar(a)e Ω , dare *SC* 368 Flam(m *CL*)inius Ω , quis fuerit *nesci-*
mus; Caecilius *Nic. Loensis* 369 tales *Haupt*, talis Ω 370
 Scipiadaeque *Haupt*, Scipiatosque Γ , Scipiadasque *V*, Istarum
 piadasque *SFCL* 371 romanis ΓV , rapidis *SFCL*; intellego:
Romanis horribilia videntur i. a Romanis nondum restituta sunt
 372 Illi Ω , Ill \acute{e} *C* opacos Ω , opacas Γ 373 viduos Ω , uacuos *C*
 374 maxime *Nodell*, maxima Ω 375 discernis *Nodell*, dis-
 cernit Ω sede Ω , poene *C* 376 Ergo iam ϵ *Heyne*, Ergo
 quam Ω causam Ω , clausam Γ dicere Γ , discere *V F C L*

verberibus saevae cogunt ab iudice Poenae, *Foster: Pfister Rosh. VI*
 cum mihi tu sis causa mali nec conscius adsis; *86, 52*
 sed tolerabilibus curis haec immemor audis
 et tamen ut vades, dimittes omnia ventis. 380
 digredior nunquam rediturus: tu cole fontis
 et viridis nemorum silvas et pascua laetus, *f. Buech. op. III 188*
 at mea diffusas rapiantur dicta per auras.
 dixit et extrema tristis cum voce recessit.
 hunc ubi sollicitum dimisit inertia vitae 385
 interius graviter regementem nec tulit ultra
 sensibus infusum culicis de morte dolorem,
 quantumcunque sibi vires tribuere seniles
 (quis tamen infestum pugnans devicerat hostem),
 rivom praeter aquae viridi sub fronde latentem 390
 conformare locum capit impiger. hunc et in orbem
 destinat ac ferri capulum repetivit in usum,
 gramineam <ut> viridi foderet de caespite terram.
 iam memor inceptum peragens sibi cura laborem
 congestum cumulavit opus atque aggere multo *4124* 395
 telluris tumulus formatum crevit in orbem.
 quem circum lapidem levi de marmore formans

384 cf. *Vita beati Leudegari martyris 2, 300 (Poet. lat. med. aevi III p. 32)* cum voce recessit.

377 ab Ω , sub *Scaliger* p(o)en(a)e Ω , pena Γ 378 causa
 mali nec V , causa mali ne ΓC , causã alme F , causa malign(a)e L
 379 tolerabilibus $\Gamma F C E$, tol(her)abilibus $V L$ 380 Et tamen
 ut uadis Ω , Et mane ut uades *Usener* dimit(t)es omnia (vel
 -e so-) Ω , dimittes omnia (-ere sompnia V) ΓV uentis Ω ,
 uentus F^1 381 rediturus Ω , moriturus V fontes vel -is Ω ,
 fontem Γ 382 silvas Ω , silua F 383 post 380 poni voluit
Scaliger At *Heyne*, Et Ω rapiantur *Bembus*, rapiuntur Ω ,
 rapiuntur *Scaliger* 385 ubi Ω , mihi C 386 regementem Ω ,
 reingentem (sic) Γ 387 infusum Ω , incussum *Jacobs* 390
 pr(a)eter Ω , propter $V C$ fronde Ω , fronte $F^1 C^1$ latentem Ω ,
 labentem F 392 Destinatus Ω , Distinatus $F L$ (h)ac Ω , et Γ
 393 ut om. Ω , post gramineam addidit *Bembus*, post uiridi V^2
 397 lapidem Ω , lapidum V leui Ω , leni Γ

conserit, assiduae curae memor. hic et acanthos
 et rosa purpureum crescent pudibunda ruborem
 et violae omne genus; hic est et Spartica myrtus 400
 atque hyacinthos et hic Cilici crocus editus arvo,
 laurus item, Phoebi decus urgens, hic rhododaphne
 liliaque et roris non avia cura marini
 herbaque turis opes priscis imitata Sabina
 chrysanthusque hederæque nitor pallente corymbo 405
 et bocchus Libyæ regis memor, hic amarantus
 bumastusque virens et semper florida picris.
 non illinc narcissus abest, cui gloria formæ
 igne Cupidino proprios exarsit in artus.
 et quoscunque novant vernantia tempora flores, 410
 his tumulus super inseritur; tum fronte locatur
 eolum, tacita firmat quod littera voce:
 'Parve culex pecudum custos tibi tale merenti
 funeris officium vitæ pro munere reddit'.

413. 414 *recepti in Donati vitam Vergili § 18; inde Aldhelmus
 epist. ad Acircium I p. 280 Giles*

398 Conserit Ω , Congerit *Heinsius* cur(a)e Ω , om. *F*
 achant(h)os (-o Γ^1 , -us *V*) Ω 399 crescent Ω , crescens ξ
 pudibunda ΓV , rubicunda *FCL* ruborem ΓV , ta rorem *F*,
 ter(r)ore(m) *L*, per orbem *C*, colorem *E* 400 omne genus Ω ,
 genus omne *Hertzberg* spartica *FCL*, pastica Γ , parthica *V*
 401 iacin(c)t(h)os Ω , aci thos (n post *interaddita*) Γ cilici Ω ,
 culici *F* crocus Ω , crosus *L* 402 urgens *Vollmer*, sur-
 gens Ω surgens decus *Helmstad.* ξ decus surgens hic rodo-
 daphne (-dalphine Γ , oro daphne *F*) Ω , decus ut sua pagina
 dicit *V ex Ov. fast. 3, 791; v. ad 332* 403 om. *V* roris Γ ,
 rosis *FCL* cura Ω , turba *Heinsius*, tura *Leo* marini Ω ,
 marina *C¹WAT* 404 priscis Ω , piscis ΓT sabina Ω , sa-
 binas *VAT*, sabinis *E* 405 que prius Ω , om. *VW* 406
 bochus ΓSCL , bocus *V*, hocus *F* amarantus Ω , amaratus *V*
 407 Bumast(h)usque *VFCL*, Humastusque ΓS picris *T² in*
marg. cf. Plin. nat. 21, 105, pinus Ω , tinus *Salmasius* 408
 illinc Ω , illic Γ cui Ω , qui *Leo* 409 artus Ω , armis Γ
 411 His Ω , Hic Γ inseritur Ω , infertur Γ tum Ω , tunc *V*
 412 firmat ΓVC , forma *F*, firma *L* 413 Parve Ω *Exc.*,
 Parua *V* 414 funeris Ω , muneris *Exc.* Γ^2 uit(a)e Ω , uita *F*